

SCHEIDSGERECHT GEZONDHEIDSZORG

Kenmerk: 08/03KG

Vonnis in kort geding in de zaak van:

De Stichting A.,
gevestigd te Z.,
eiseres in conventie,
verweerster in reconventie,
gemachtigde: mr. P.J.M. van Wersch;

tegen:

De Maatschap Chirurgie, waarvan de leden zijn:

1. mevrouw. drs. B.,
2. drs. C.,
3. drs. D.,
4. drs. E.,
5. drs. F.,
6. drs. G.,

gevestigd te Z.,
verweerster in conventie,
eiseres in reconventie,
gemachtigde: mr. E.M. van Ardenne.

Partijen worden hierna aangeduid als de Stichting en de Maatschap.

1. De procesgang

1.1 De Stichting heeft een memorie van eis ingediend met 34 producties. Zij vraagt, zoals daarin nader is omschreven, voorlopige voorzieningen tegen de Maatschap die erop neerkomen dat de leden van de Maatschap, hierna ook “de chirurgen” te noemen, wordt bevolen dat zij hun werkzaamheden in het zelfstandig behandelcentrum (zbc) H. te Z. staken en gestaakt houden, daarvan mededeling doen aan patiënten, de gebruikelijke zorg aan patiënten van het ziekenhuis van de Stichting blijven verlenen en zich onthouden van activiteiten die erop gericht zijn de patiëntenstroom naar het zbc te verleggen op straffe van dwangsommen.

- 1.2. De Maatschap heeft een voorwaardelijke reconventionele eis ingediend, inhoudende dat de Stichting aan de chirurgen schriftelijk zal bevestigen dat zij toestemming hebben verkregen werkzaamheden te verrichten in het zbc, zoals nader in de door hen ingediende akte omschreven, althans dat de Stichting wordt bevolen deze toestemming te geven totdat in de hoofdprocedure zal zijn beslist. De Maatschap heeft in totaal 27 producties overgelegd.
- 1.3 De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden te Utrecht op 20 februari 2008. De Stichting was vertegenwoordigd door drs. I., voorzitter van de raad van bestuur, bijgestaan door haar gemachtigde. Van de zijde van de Maatschap zijn de chirurgen 1, 2, 3 en 6 verschenen, bijgestaan door hun gemachtigde en door mr. A.C.H. Jansen. De wederzijdse standpunten zijn toegelicht aan de hand van pleitnota's. De voorzitter heeft de Stichting toegestaan ter zitting nog één productie met het opschrift "*Toegangstijden 2007*" over te leggen.

2. Samenvatting van het geschil

- 2.1 De chirurgen zijn toegelaten tot het ziekenhuis van de Stichting op basis van een schriftelijke toelatingsovereenkomst. Een van hen gaat binnenkort met pensioen. Zij hebben in januari 2007 voor de raad van bestuur en de voorzitter van het stafbestuur een presentatie verzorgd over de opzet en de inrichting van een zbc, waarin zij zouden gaan samenwerken met commerciële partijen. Bij brief van 27 maart 2007 hebben zij aan de Stichting een "*businessplan*" toegestuurd waaruit blijkt dat het gaat om een vaatcentrum, een buikwandcentrum en een bekkenbodemcentrum. Een deel van de poliklinische werkzaamheden van de Maatschap zou naar dit zbc worden verplaatst. De Stichting heeft daartoe geen toestemming als bedoeld in art. 4.1 van de toelatingsovereenkomst verleend. De redenen zijn vermeld in een brief van 24 april 2007.
- 2.2 De Maatschap heeft een kort geding aanhangig gemaakt bij het Scheidsgerecht waarin werd verzocht dat de Stichting deze toestemming alsnog zou verlenen. Tijdens de mondelinge behandeling op 6 juni 2007 zijn partijen overeengekomen dat zij gezamenlijk zouden onderzoeken op welke wijze inhoud zou kunnen worden gegeven aan de wens van de Maatschap onderdelen van de chirurgische zorg anders in te richten, waarbij zorgverlening in een zbc, waaraan de Stichting in enigerlei vorm zou deelnemen, tot de mogelijkheden behoorde. De Stichting wenste op deze activiteiten buiten het ziekenhuis voldoende invloed te houden. De Maatschap heeft zowel het kort geding als de toen ook reeds aanhangig gemaakte bodemprocedure ingetrokken.
- 2.3 Tussen partijen zijn vanaf 8 juni 2007 onderhandelingen gevoerd die evenwel niet tot enig resultaat hebben geleid. De Stichting wenste inzicht te verkrijgen in de reeds op touw gezette onderneming, terwijl van de zijde van de Maatschap werd aangedrongen op een intentieverklaring waarin duidelijke bereidheid tot medewerking zou blijken. Er zijn besprekingen gehouden en brieven gewisseld, zoals blijkt uit een reeks van producties, waarbij partijen op essentiële onderdelen met elkaar van opvatting verschilden en daarover ook verdeeld bleven. Op 30 oktober 2007 heeft de Stichting "condities op hoofdlijnen" aan de chirurgen gestuurd waaruit blijkt dat voor een periode van één jaar geclausuleerde toestemming zou worden gegeven. De chirurgen zijn daarmee niet

akkoord gegaan. In november 2007 heeft herhaaldelijk overleg plaatsgevonden. Ook de voorzitter van het stafbestuur is daarbij betrokken. Op 28 november 2007 heeft de Stichting aan de vertegenwoordigers van de Maatschap een concept-overeenkomst voorgelegd, die als productie 23 door de Stichting in het geding is gebracht. De Maatschap vond deze overeenkomst te gecompliceerd en heeft op 10 december 2007 aan de Stichting een tekstvoorstel gedaan. Deze is als productie 26 door de Stichting in het geding gebracht. Dit voorstel was voor de Stichting onaanvaardbaar onder meer omdat de Maatschap zelf wilde bepalen welke activiteiten de chirurgen in het zbc zouden gaan doen. De raad van bestuur heeft daarop een ultimatum gesteld waaraan de Maatschap niet heeft voldaan. Vervolgens heeft nog overleg met het stafbestuur plaatsgevonden. Op 14 januari 2008 is een laatste voorstel gedaan door de voorzitter van de medische staf. Dit is op 17 januari 2008 besproken en door de chirurgen van de hand gewezen.

- 2.4 Op 28 januari 2008 hebben de chirurgen een brief gestuurd aan de in de regio gevestigde huisartsen waarin zij meedelen dat hun praktijk voor patiënten met proctologische en bekkenbodemp Problemen, liesbreuken en perifeer vaatlijden “voortaan in de kliniek H.” is gevestigd. Zij hebben geen kopie van deze brief aan de raad van bestuur van het ziekenhuis gezonden.

3. Bevoegdheid van het Scheidsgerecht

- 3.1 Deze staat tussen partijen vast op grond van de daarop betrekking hebbende bepaling in de tussen hen geldende toelatingsovereenkomsten.

4. Beoordeling van het geschil in conventie en in reconventie

- 4.1 De chirurgen hebben op grond van art. 4.1 van de toelatingsovereenkomst vooraf schriftelijke toestemming nodig van de directie van het ziekenhuis voor het verrichten van werkzaamheden elders. De directie zal deze toestemming verlenen indien en zolang de belangen van het ziekenhuis en/of de patiënten naar het oordeel van de directie niet worden geschaad. Uit deze bepaling volgt zonder meer dat de chirurgen voor hun werkzaamheden in het zbc als in dit geding bedoeld vooraf toestemming hadden behoren te vragen. Door dit na te laten en desondanks elders werkzaamheden te gaan verrichten hebben zij in strijd gehandeld met hun verplichtingen jegens de Stichting. Deze heeft reeds op grond hiervan recht en (spoedeisend) belang een verbod tot het verrichten van deze werkzaamheden te vorderen.
- 4.2 De door de chirurgen aangevoerde omstandigheden kunnen in beginsel hieraan niet afdoen. Als de Stichting hun onvoldoende faciliteiten heeft geboden om hun werkzaamheden naar behoren te verrichten, hadden zij meer faciliteiten kunnen eisen, en was de Stichting verplicht voor deze uitbreiding van de faciliteiten zorg te dragen, uiteraard voorzover zij daartoe in redelijkheid was gehouden. Als de Stichting onredelijk handelt door de chirurgen de toestemming te weigeren om werkzaamheden elders te verrichten, hadden dezen dit geschil aan het Scheidsgerecht kunnen voorleggen. Als zij op grond van toezeggingen of redelijke verwachtingen die door toedoen van de Stichting zijn ontstaan, aanspraak zouden kunnen maken op toestemming hadden zij dit in elk geval vooraf aan de Stichting duidelijk kenbaar moeten maken en hadden zij dit in het kader van

de vraag of hun toestemming moet worden verleend dan wel ten onrechte toestemming is geweigerd, aan de orde kunnen stellen. De stelling van de Maatschap dat zij al toestemming had verkregen, wordt voorshands gelogenstraft door de hiervoor onder 2 vermelde feiten.

- 4.3 De Maatschap heeft aangevoerd dat artikel 4.1 nietig althans vernietigbaar is wegens misbruik van omstandigheden en bovendien in strijd is met de regels van het mededingingsrecht. Deze vragen lenen zich niet voor beantwoording in kort geding. Voorshands geoordeeld moet van de geldigheid van dit beding worden uitgegaan. Het is een gebruikelijk beding dat ontleend is aan de modelovereenkomst. De strekking ervan is niet de mededinging te beperken. Een tot een ziekenhuis toegelaten medisch specialist kan bij het aangaan van de overeenkomst bedingen dat hij ook elders als zodanig werkzaam mag zijn. Voor zover hij dat niet heeft gedaan, dient artikel 4.1 ertoe te toetsen of werkzaamheden elders de belangen van het ziekenhuis en die van de daar verleende patiëntenzorg kunnen schaden. Tot die belangen behoort niet een bescherming van de markt, maar financiële benadeling van het ziekenhuis kan een reden voor weigering zijn als daardoor de goede patiëntenzorg in gevaar komt of de exploitatie van het ziekenhuis schade lijdt. De stelling van de Maatschap dat het beding wegens misbruik van omstandigheden niet tegen (een van) hen kan worden ingeroepen, is voorshands niet voldoende feitelijk geadstrueerd.
- 4.4 Hoewel de primaire vordering van de Stichting dus in beginsel voor toewijzing in aanmerking komt, dient nog een afweging van belangen plaats te vinden. Het belang van de Stichting is zonder twijfel dat zij recht heeft op nakoming van de met haar gesloten overeenkomsten. Het spreekt ook vanzelf dat de Stichting niet behoeft te dulden dat de chirurgen haar duidelijk afwijzende standpunt negeren en de Stichting voor een voldongen feit stellen. De chirurgen hebben zich te gedragen naar de organisatorische aanwijzingen van de raad van bestuur en zij gedragen zich dus onbehoorlijk door geen gevolg te geven aan die aanwijzingen. Daar staat tegenover dat de chirurgen, naar bij de mondelinge behandeling is toegelicht en aannemelijk gemaakt, niet zo zeer hun eigen belangen als wel die van een goede patiëntenzorg op het oog hebben. Het is niet hun bedoeling de (financiële) belangen van de Stichting te schaden en zij zijn ten volle bereid hun werkzaamheden in het ziekenhuis naar behoren te blijven vervullen. De Stichting heeft ook geen bezwaar tegen het feit dat zij bepaalde poliklinische werkzaamheden en medische verrichtingen in een zbc uitvoeren, maar verlangt (terecht) van hen dat dit in goed overleg gebeurt waarbij onder mee door het geven van voldoende informatie en het geven van inzicht in het reilen en zeilen van het zbc het de Stichting mogelijk wordt gemaakt te beoordelen of deze activiteiten het belang van het ziekenhuis kunnen schaden.
- 4.5 Voorshands moet worden geoordeeld dat deze laatste eis van de Stichting redelijk is, doch dat de Maatschap op haar beurt ook van de Stichting, die geen principieel bezwaar heeft tegen werkzaamheden in het zbc, mag verlangen dat zij haar daartoe in beginsel de mogelijkheid biedt als aan die eis is voldaan. Van de zijde van de Maatschap bestaat kennelijk nog steeds de bereidheid vorenbedoelde openheid van zaken te geven en constructief overleg te plegen met de raad van bestuur. Hoewel daartoe van beide zijden nog wel enige inschikkelijkheid zal moeten worden getoond, valt niet uit te sluiten dat op korte termijn alsnog overeenstemming kan worden bereikt over een overeenkomst. Mocht

deze uitblijven dan zal het Scheidsgerecht in een spoedig aanhangig te maken bodemprocedure binnen drie tot vier maanden kunnen beoordelen of de Stichting al dan niet gehouden is aan de chirurgen de gevraagde toestemming te verlenen. De belangen van beide partijen en het belang van de patiëntenzorg zijn er niet mee gediend dat gedurende die korte periode het zbc komt stil te liggen. Het is ook niet in het belang van partijen dat zij nog scherper tegenover elkaar komen te staan in een conflict dat afbreuk kan doen zowel aan de goede naam van het ziekenhuis als aan die van de chirurgen.

- 4.6 Het vorenstaande leidt tot de conclusie dat – hoe zeer ook de Stichting terecht van de chirurgen verlangt dat zij hun verplichtingen behoorlijk nakomen – het in conventie gevorderde bevel slechts geclausuleerd en beperkt zal worden toegewezen als hierna te vermelden. Door deze clausulering wordt ook tegemoetgekomen aan de belangen van de chirurgen, op grond waarvan de vorderingen in reconventie niet toewijsbaar worden geacht. De overige vorderingen van de Stichting in conventie worden afgewezen, omdat de gevraagde voorzieningen thans nog niet nodig zijn mede omdat daarmee te veel wordt vooruitgelopen op een beslissing in de aan te spannen bodemprocedure. Mocht de Maatschap onverhoopt door haar voortgaande activiteiten in het zbc tóch in aanmerkelijke mate de belangen van de Stichting schaden, dan staat het de Stichting vrij aan de voorzitter van het Scheidsgerecht te verzoeken op die grond de schorsing van het na te melden bevel op te heffen. De kosten zullen worden verdeeld als hierna te melden.

5. **Beslissing**

De voorzitter van het Scheidsgerecht wijst het navolgende vonnis in kort geding:

- 5.1 Beveelt de chirurgen ieder afzonderlijk haar of zijn werkzaamheden in de kliniek H. te Z. met ingang van 15 maart 2008 te staken en gestaakt te houden zolang haar of hem daarvoor door de Stichting geen schriftelijke toestemming is verleend op verbeurte van een dwangsom van € 2.000,-- per dag dat dit bevel door haar of hem overtreden wordt, met een maximum van € 50.000,-- per persoon, behoudens hetgeen hierna in 5.2 is bepaald.
- 5.2 Bepaalt dat het in 5.1 omschreven bevel wordt opgeschort vanaf de dag waarop de chirurgen bij het Scheidsgerecht een memorie van eis hebben ingediend in de bodemzaak, strekkende tot het verkrijgen van vervangende toestemming dan wel het geven van een bevel aan de Stichting tot het verlenen van schriftelijke toestemming, totdat: a) het Scheidsgerecht in die procedure het geschil definitief heeft beslist of b) dit geschil op andere wijze is beëindigd of c) de voorzitter van het Scheidsgerecht op verzoek van de Stichting deze schorsing eerder heeft opgeheven.
- 5.3 De kosten van het Scheidsgerecht, vastgesteld op € 2.614,-- komen ten laste van beide partijen ieder voor de helft en zullen worden verrekend met het voorschot dat de Stichting heeft voldaan. De Stichting heeft te dier zake een vordering van € 1.307,-- op de Maatschap. Partijen dienen voor het overige de eigen kosten te dragen.

5.4 Het in conventie en in reconventie meer of anders gevorderde wordt afgewezen.

Dit vonnis is gewezen te Utrecht op 25 februari 2008 door mr. A. Hammerstein, voorzitter, met bijstand van mr. drs. J.C.W. de Sauvage Nolting, griffier.